

Uj ösztöndíj- és tandíjrendszer az egyetemeken és a főiskolákon

A Magyar Közlöny vasárnapi számában megjelenik a kormány határozata az új ösztöndíj- és tandíjrendszer bevezetéséről az egyetemeken, főiskolák és akadémiák napjain tagozatainak. A határozat bevezetésében megállapítja, hogy az eddigi egyetemi ösztöndíj- és tandíjrendszer nem szolgálja kielégítően felsőoktatási célkitűzéseink megvalósítását. A kormány ezért szükségesnek látja olyan új rendszer bevezetését, amely az eddigi hiányosságokat kiküszöbölje és biztosítja első sorban az osztályszempontból arra legérdemesebb fiatalok továbbtanulását.

A határozat szerint az egyetemi hallgatók a következők államjuttatásban részesülhetnek: A tanulmányi ösztöndíj; rendszeres szociális támogatás; rendkívüli segély; népköztársasági, egyetemi és főiskolai ösztöndíj; egyéb ösztöndíj.

A tanulmányi ösztöndíj havi 100 forinttól 250 forintig terjed. Az a hallgató kaphatja, akinek tanulmányi átlageredménye legalább „jó”. Nem részesülhet benne az a hallgató, akinek eltartói havi 3000 forintot meghaladó jövedelemmel rendelkeznek.

A rendszeres szociális támogatás pénzbeli, illetve természetbeni juttatásból áll. A pénzbeli juttatás 80–150 forintig terjed. Ebben — a tanulmányi eredménytől függően — elsősorban a munkások, mezőgazdászok, munkások, falusi félproletárok és mezőgazdasági termelők, vezetői tagok gyermekei részesülhetnek, ha eltartóik jövedelme nem haladja meg az 1600 forintot. Természetbeni juttatásban — kedvezményes szállás és ingyenes étkezés — a szociális körülmények folytán arra rászorult hallgatók részesülhetnek. Nem részesülhet ingyenes étkezésben az, akinek eltartói havi 2500 forintot meghaladó jövedelemmel rendelkeznek.

A tanulmányi ösztöndíj és a rendszeres szociális támogatás pályázat útján nyerhető el.

A rendkívüli segély — pénz, tankönyv, tanszer stb. — a hallgatók a szociális helyzetüktől függően kaphatják.

A népköztársasági, egyetemi és főiskolai ösztöndíj összege havi 700 forint. Az első évfolyamú hallgató ilyen ösztöndíjat nem kaphat. Az ösztöndíj — ha az új rendszer

már valamennyi évfolyamra kiterjed — tanévenként 150 hallgató részére adományozható.

A termelési quakorlatos ösztöndíj, a tanulmányi úttal kapcsolatos költségtérítés, a nyári és a demonstrátori ösztöndíj jelenlegi mértéke változatlan marad.

Az 1957–58-as tanévtől kezdve az első és a második évfolyamú hallgatók, az új ösztöndíj-rendszernek valamennyi évfolyamra való kiterjesztése után pedig minden hallgató — ha ingyenes étkezési utalványban nem részesül — a teljes étkezési költséget fizeti.

A tandíj összege félévenként 1000 forint. A tandíj fizetés szabályait, a tandíjmentességben részesíthetők körét — beleértve a teljes vagy részleges tandíjmentesség feltételeinek meghatározását — a művelődésügyi miniszter az érdektelt miniszterekkel egyetértésben állapítja meg.

Az ösztöndíj- és tandíjrendszert 1957. szeptember 1-én az egyetemeken, főiskolák és akadémiák első és második évfolyamain kell bevezetni.

A magas évfolyamú hallgatók az eddigi szabályok szerint továbbra is részesíthetők a jelenlegi juttatásokban, számukra a tandíjrendszer is változatlan marad.

Az 1958–59. tanévtől a negyedik, vagy ennél magasabb évfolyamú hallgatók a jelen határozattal bevezetett rendszer szerint kaphatnak tanulmányi ösztöndíjat azzal az eltéréssel, hogy ezeknek az évfolyamoknak a hallgatói pályázat alapján a jelenleginél magasabb összegű támogatásban részesülhetnek. A népköztársasági egyetemi és főiskolai ösztöndíj összege ezeken az évfolyamokon változatlan.

Az a hallgató, aki saját hibájából évfolyamot ismételt, rendszeres szociális támogatásban nem részesülhet.

A kormány felhatalmazta a művelődésügyi minisztert, hogy az érdektelt miniszterekkel egyetértésben az e határozatban megállapított jövedelemhatárokat a szükséghez mérten módosítsa, illetve az eltartott családtagok számára hoz arányosítsa.

Sok bányász kapott kitüntetést

Szombaton délelőtt az Országban ünnepséget tartottak, amelyen a szén-, olaj-, bauxit-, érc- és márványbányászat legjobban dolgozóit, műszaki vezetőit tüntették ki. Az ünnepségen részt vett Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Csottnér Sándor nehézipari miniszter, Blaha Béla, a Bányászszakszervezet elnöke, a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, Franciaország házánkba érkező bányászkiutak elnöke, Dögei Imre

Dobi István beszédében üdvözölte a VII. bányásznapi alkalmából a vas-, szén-, olaj-, bauxit-, érc- és ásványbányászokat, és a bányásznapi háználba érkezett külföldi bányászkiutakat.

Rövid beszéd után Dobi István átadta 100 bányásznak és műszaki vezetőnek a „Szocialista munkáért” érdemérem és 53 bányászati dolgozónak a „Munkáért” kitüntetést. A kitüntetettek nevében Lévy György, a Dorogi Szénbányászati Tröszt igazgatója mondott köszönetet.

Ülést tartott az Országos Földművelésszervezeti Tanács

Szombaton a parlament épületében ülést tartott az országos Földművelésszervezeti Tanács. Az ülésen többek között megjelent Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Dögei Imre

földművelésszervezeti miniszter, Nagy József népi közéleti miniszter, Nyers Rezső, a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke, és Nagy Dániel, az Elnöki Tanács elnökhelyettese.

EGY HÉT NEMZETKÖZI ESEMÉNYEI

lében megkezdett tanácskozásai során az elmúlt hét csütörtöki napjának csak a Szovjetunió terjesztett elő leszerelési javaslatokat: április 30-án és június 14-én. Az elmúlt csütörtökön azután a nyugati delegációk is előálltak részleges megegyezést indítványozó leszerelési javaslatokkal. A 11 pontból álló javaslatok lényegében az Egyesült Államoktól származnak, kidolgozásuknál azonban meghallgatták az angol, a francia és a kanadai kormány, valamint az Északatlanti Szövetség többi tagállamának véleményét is.

Az emlékirat formájában előterjesztett nyugati javaslatokról Stassen, az Egyesült Államok leszerelési megbízottja, a javaslatok előterjesztője csütörtökön azt mondta, hogy a javaslatok „messzemenők, gyakorlatiasak és megvalósíthatók”. A nyugati propaganda egyidejűleg arra összpontosította erejét, hogy elhitesse: a közvéleménnyel, miszerint ezek a javaslatok jelenleg nem megvalósíthatók a Szovjetunió álláspontját, s ezért úgy tekinthetők, hogy a nyugati hatalmak erősen elősegítik a leszerelés megoldását.

Aki azonban figyelmesen elolvasta a nyugati javaslatokat, az hamar rájött arra, hogy az említett nyugati kommentárok távolról sem fedik a tényeket. Mint Valerian Zorin, a Szovjetunió leszerelési kiutatójának vezetője röviddel a nyugati javaslatok előterjesztése után tett néhány megjegyzésében rámutatott, a nyugati javaslatok nem tartalmaznak semmi olyant, ami arról tanúskodna, hogy szerzőik valóban a leszerelés halaszthatatlan megoldására törekcsenek. E javaslatokban nincs

A külpolitika hírei röviden

Dobi István, Kádár János és Horváth Imre Vietnam nemzeti ünnepe alkalmából üdvözlő táviratot küldött Ho Si Minh elnöknek és Fom Van Dongnak, a Vietnami Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa elnökének és külügyminiszterének.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Boldoczki Jánost rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta a Magyar Népköztársaság Ulanbatori nagykövetségének vezetésével.

Moszkvából jelenti a TASZSZ: A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége V. M. Molotovot, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét nevezte ki a Mongol Népköztársaságba. V. I. Piszarevet, az eddigi nagykövetet a követ-ség tanácsosává nevezték ki, követi rangban.

Washingtonból jelenti a Reuter: Az amerikai képviselőház végleges döntést hozott a külföldi segélyprogram összegéről, amely 3 milliárd 435 millió 810 ezer dollár. Egy milliárdal kevesebb, mint amennyit Eisenhower elnök eredetileg kért.

Erich Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke Wiesbadenben mondott beszédében a moszkvai szovjet-nyugatnémet tárgyalásokról szólva megállapította, hogy a nyugatnémet kormány nem követett szerencsés politikát.

Ollenhauer szerint a Német Szociáldemokrata Párt minden lehetőséget felhasznál majd a keleti tömbbel való kapcsolatok normalizálására.

Nagyösszegű nyeremények az e heti lottón

Beérkezett 2 millió 60 ezer 420 darab lottószevény. A nyertes szevények között 3 millió 90 ezer 630 forint kerül elosztásra. Utalálások szevény nem volt. Négy találatot 5 forintért, egyet 1032,50 forintért, háromtalálást szevények száma 748 darab, nyereményösszege egyenként 1032 forint ötven fillér. Két találatot 33 992 szevényen érték el és azokra egyenként 22,50 forint nyeremény jut.

Malájföldi Szövetség — a Brit Nemzetközösség új tagja

Augusztus 31-én a Malájföldi Szövetség a Brit Nemzetközösség tagjává vált. Az új állam-szövetség kilenc maláj állam-ból: Perak, Selangor, Negri Sembilan, Pahang, Perlis, Kedah, Kelantan, Trengganu, Johore szultánátusokból, valamint Malakka és Penang (két volt brit terület) áll. Az államszövetséget a szultánok által megválasztott főszultán, első alkalomból Negri Sembilan uralkodója vezeti.

A Maláj Szövetség a Hátsó-indiai-félsziget és egyúttal az ázsiai kontinens legdélebbi részét foglalja el. Területe 130 000 négyzetkilométer, lakóinak száma közel 6 millió fő. A lakosság fele maláj, de kínaiak is igen nagy számban élnek itt (38 százalék). Mindennek ellenére az új állam hivatalos nyelveként a maláj és egyelőre tíz évre az angolt fogadták el, s ezenkívül a mohamedán vallást államvallássá nyilvánították. A terület fontos stratégiai jelentőségű, hiszen innen az ázsiai tengerek legjelentősebb víziútja, a Malakka-szoros könnyen ellenőrizhető. Malájföld katonai jelentősége mellett fontos gazdasági terület is. Különösen a nyugati partvidéken számos, nagyterjedésű kausculit-telvény található, ezenkívül jelentékenyén ór, mangán-, wolfram-, bauxit-, aranybányái is. A malájföldi dzsungelben jelenleg is harcot folytatnak Malájföld igazi szabadságáért küzdő partizánok a brit katonaság ellen. A Malájföldi Szövetség a brit nemzetközösség tizennegyedik tagja.

Az ünnepséget Kuala Lumpurban, az új állam fővárosában tartották. A függetlenségi kiáltványt Abdul Rahman herceg, miniszterelnök olvasta fel, aki néhány perccel azelőtt vetőát a hatalom átadásának okmányait a gloucesteri hercegtől, az angol korona képviselőjétől.

A függetlenségi nyilatkozat felolvasása először maláj, majd angol nyelven történt meg. Utána a tömeg hétszer egymásután kiáltotta: „merdeka” (szabadság) és a nemzeti himnusz hangjai mellett felvonták az áruocra a maláj lobogót. Az ünnepség a Korán egy versének felolvasásával, 101 ágyúlövés-szel, 10 perces imával, valamint színes léggömbök felrobbanásával ért véget.

AZ ENSZ NEM VÁLHAT A NYUGATI HATALMAK ESZKÖZÉVE

Aligha szükséges részletesen indokolni azt, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete szeptember 17-én kezdődő tizenkettedik ülészakára milyen nagyfontosságú feladatok megoldása hárul. Elég itt megemlíteni a leszerelés kérdését, vagy a hosszabb idő óta igen feszült közép-keleti helyzetet ahhoz, hogy nyilvánvalóvá váljék: az ENSZ-nek sokat kell tennie a béke megőrzése és a nemzetközi feszültség csökkentése érdekében.

E feladat teljesítésének lehetőségeit csaknem a minimumra csökkenté az az amerikai nyomásra született határozat, amelynek értelmében szeptember 10-re rendkívüli ülésre ül össze az ENSZ-közügylés — még a régi, XI. ülészak befejezéséig —, hogy „megtárgyalja” az úgynevezett „magyar kérdést”.

Az elmúlt napok során külpolitikai rovatunkban néhány jelentős külföldi sajtóorgánium állásfoglalásán keresztül rámutattunk arra, hogy a nemzetközi közvélemény mennyire elélti a „magyar kérdés” napirendre tűzését, miután az belügyeinkbe való durva beavatkozást jelent és alapvetően ellentétes az ENSZ-alapokmány szellemével.

Népköztársaságunk ENSZ-küldöttsége az elmúlt napokban megfelelő lépéseket tett annak érdekében, hogy illetékesek és a haladó államok közvéleménye részletesen is megismerje álláspontunkat az ENSZ ötös bizottság úgynevezett „jelentéséről”. Mór Péter állandó ENSZ-küldöttünk Hammar-skjöld ENSZ-főtitkár kereste fel, Szarka Károly külügyminiszterhelyettesnek pedig India, Ceylon és más dél-ázsiai országok kormányköreivel való tanácskozás után Nasszer egyiptomi köztársasági elnökkel volt alkalma megbeszéléseket folytatni.

ELHANGZOTT A NYUGATI HATALMAK ELSŐ ÁTFOGÓ LESZERELÉSI JAVASLATA. Az ENSZ leszerelési albizottságának Londonban március második fe-

na. — »A Moszkvából érkezett hír jelentőségét — írja e bejelentéssel kapcsolatban Baerwolf, egy ismert nevű nyugatnémet katonai szakíró — hadtörténelmi szempontból csak az első atombombának az amerikaiak által történő előállításával lehet összehasonlítani... A sikeres szovjet kísérlet az eddigi legkedvezőtlenebb mértékben Amerika ellen billentette a mérleget a fegyverkezési versenyben».

A SZÍRIAI HELYZETRŐL. Azok a nyilatkozatok, amelyek szíriai államférfiak részéről az elmúlt héten elhangzottak, nem hagytak kétséget az iránt, hogy ha Szíriát nyugati ország, vagy országok részéről katonai támadás érné, úgy a szíriai nép nem habozna mindent megtenni annak érdekében, hogy a nyugati számítások ne teljesülhessenek.

A legutóbbi, Szíriával kapcsolatos fejlemények abban összegezhetők, hogy az amerikai külügyminisztérium rendkívüli küldöttje, Henderson révén megkísérli egy Szíria elleni katonai szövetség létrehozását. E szövetség lényegében Törökországból, Irakból, Jordániából és Libanonból állna, kiegészítve pedig az Egyesült Államok is csatlakozna a már meglévő bagdadi szövetséghez. Az így kialakult helyzet — amerikai vélemény szerint — arra készítetné Szíriát, hogy elfogadja az Egyesült Államok követeléseit és csatlakozzon egy Egyiptom-ellenes katonai blokkhoz. Ha ennek szükségességét Szíria szépszerével nem értené meg — hangzik az amerikai elgondolás további része —, úgy gazdasági blokáddal kell őt erre kényszeríteni.

Ezek a tervek azonban nem számolnak a tényekkel, azzal, hogy Szíria élvezi a legtöbb arab állam támogatását, Egyiptommal való baráti kapcsolatait szorosabbak, mint valaha és végül, hogy a megkötött szovjet-szír gazdasági egyezmény teljes függetlenséget és gazdasági biztonságot nyújt Szíria számára.

Perényi István